

**PRIM'AWLA QORTI CIVILI
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 04 ta' Ottubru, 2016

Rikors Guramentat Nru: 1149/2015 AF

VistaJet Limited (C-55231)

vs

Edward Whyte (Passport No. 517925749)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tas-socjetà VistaJet Limited li ġie ppreżentat fl-4 ta' Diċembru 2015, li permezz tiegħu wara li ġie ppremess illi:

Is-socjetà attrici iffirmit ftehim mal-konvenut datat disgha u ghoxrin (29) ta' Lulju elfejn u tlettax (2013) sabiex l-intimat ikun jista' jattendi kors ta' tahrig għall-bdoti (vide kopja tal-Ftehim disgha u ghoxrin (29) ta' Lulju elfejn u tlettax (2013), hawn anness u mmarkat bhala 'Dokument VJ 1').

Effettivament, skont ircevuta fiskali tas-socjetà li pprovdiet l-istharrig hawn fuq imsemmi dan ġie jiswa lis-socjetà attrici s-somma ta' wiehed u hamsin elf, u mitt Dollaru Amerikan (51,100) (vide kopja tal-ircevuta fiskali hawn anness u

mmarkat bhala 'Dokument VJ 2') u s-socjetà attrici hallset ukoll spejjez marbutin mat-tahrig.

In-nefqa ghat-tahrig ta' bdot kummercjali hija konsiderevoli, u min ikun hekk imharreg jikseb il-vantagg ta' opportunitajiet ghall-impieg bi hlas oghla kif ukoll opportunitajiet ta' xoghol ma' kumpaniji tal-ajru differenti s-socjetà attrici xtaqet thares l-investiment taghha billi tiffissa car u minn qabel il-kundizzjonijiet li fihom isir it-tahrig u kif ukoll li hija tifdi l-imsemmi investiment (vide kopja tal-Ftehim disgha u ghoxrin (29) ta' Lulju elfejn u tlettax (2013), hawn anness u mmarkat bhala 'Dokument VJ 1'.

Minhabba r-ragunijiet hawn fuq premissa, s-socjetà attrici stipulat b'mod car fil-kuntratt datat disgha u ghoxrin (29) ta' Lulju elfejn u tlettax (2013) li:

"The Parties agree that the following constitute a Repayment Event:

The Pilot unilaterally terminates the piloting agreement for reasons solely resulting from the Pilot's sphere without any reason for termination being linked to any act or omission of VistaJet consisting a breach by VistaJet under the piloting agreement or by law ... .. [Omissis] ... ..

Upon occurrence of a Repayment Event, the Training Expenses less any pro rata amount of 1/36 for each month of service under the piloting agreement counted from the date of final line check, shall immediately become due any payable and late interest shall apply from the date of expiry of the piloting agreement."

L-ammont imhallas ghat-tahrig gie redott pro rata skont ix-xhur li l-intimat hadem mas-socjetà attrici u dan ai termini tal-istess ftehim (vide kopja tal-ftehim disgha u ghoxrin (29) ta' Lulju elfejn u tlettax (2013), hawn anness u mmarkat bhala 'Dokument VJ 1') u jfisser li l-ammont dovut mill-intimat lis-socjetà attrici hu dak ta' disgha u ghoxrin elf seba mija tmienja u tmenin ewro u hamsin centezmu (€29,788.50) (vide Debit Note hawn annessa mmarkata bhala 'Dokument VJ 3').

Inoltre f'Gunju tas-sena elfejn u hmistax (2015) il-konvenut rrezenmja minn mas-socjetà attrici (vide kopja tal-ittra ta' rezenja hawn annessa u mmarkata bhala 'Dokument VJ 4') u li ghalhekk huwa ma baqax jahdem bhala pilota mal-kumpanija attrici u li kwindi huwa obligat ihallas lura lis-socjetà attrici s-somma ta' disgha u ghoxrin elf sebgha mija u tmienja u tmenin Ewro u hamsin centezmu (€29,788.50) u dan kif gie pattwit bejn il-partijiet u kif ser jigi ppruvat fil-mori tal-kawza.

Fl-opinjoni umli tas-socjetà attrici m'hemm l-ebda raguni valida fil-ligi ghaliex tali somma m'ghandhiex tigi mhallsa lura lejn is-socjetà attrici.

Inoltre u dejjem fl-umli opinjoni tas-socjetà attrici ma hemm xejn li jista' jwaqqa' dak li kien miftiehem bejn l-intimat u s-socjetà attrici in kwantu li l-kuntratt sar bil-libertà kollha u bil-harsien tal-principju *pacta sunt servanda*.

Minkejja li l-intimat gie interpellat diversi drabi sabiex jersaq ghall-hlas huwa dejjem baqa' inadempjenti u l-ammont kollu ghadu dovut sal-lum.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-Avukat Cedric Mifsud (ID196979M) għan-nom u in rappreżentanza ta' Edward Whyte, li ġiet ippreżentata fis-29 ta' Marzu 2016, fejn gie eccepit illi:

Preliminarjament, bir-rispett, din il-Qorti m'ghandhiex il-kompetenza ġurisdizzjonali sabiex tiehu konjizzjoni tal-mertu ta' din il-kawza stante l-klawżola numru 12.1 tal-kuntratt ta' impjieg iffirmit bejn il-partijiet (hawn anness u mmarkat bhala 'Dok EW 1'), liema klawsola tgħid hekk:

"Maltese Law shall apply to this agreement and any herein referenced or otherwise linked document. For all disputes arising from this Agreement, the parties agree the exclusive jurisdiction of the Industrial Tribunal in Malta";

Peress li l-kuntratt ta' ftehim ffirmit bejn il-partijiet rigward taħrig datat disgha u ghoxrin (29) ta' Lulju elfejn u tlettax (2013) huwa dokument ancillari għall-kuntratt ta' impjieg

imsemmi hawn fuq, il-klawżola numru 12.1 hija applikabbli anke għal dispożizzjonijiet naxxenti mill-ftehim għat-taħriġ;

L-ewwel paragrafu tal-ftehim għat-taħriġ bejn il-partijiet jistipula illi:

“The parties agree that the Pilot shall undergo an initial simulator training in order to obtain the type rating for the aircraft type BD700 (plus Global Vision) in order to commence Piloting services for VistaJet under the piloting agreement. The costs of such simulator training amount to USD 65,000 (“Training Expenses”). The Pilot hereby requests that VistaJet shall advance the Training Expenses to the training provider”.

Għal dak li huwa ben saput mill-intimat, is-soċjetà rikorrenti qatt ma ħallset għal dak il-parti tat-taħriġ li kien jinvolvi simulazzjoni, u dana għaliex kif huwa ppruvat mir-reġistru tal-Federal Aviation Authority (estratt hawn anness u mmarkat bhala 'DOK EW 2'), is-soċjetà rikorrenti ma hijiex is-sid tal-ajruplan in kwistjoni iżda dan l-istess ajruplan huwa proprjetà tas-soċjetà Wells Fargo Delaware Trust Co Na Trustee ta' 919 N Market St Ste 1600 Wilmington, New Castle, Delaware, 19801-3046 United States.

Inoltre, f'punt numru tnejn (2) tar-rikors ġuramentat tagħha, is-soċjetà rikorrenti tistqarr illi skont irċevuta fiskali mibgħuta lilha mis-soċjetà li pprovdiet t-taħriġ in kwistjoni u cioè is-soċjetà Bombardier Aircraft Training, l-istess taħriġ ġie jiswa lis-soċjetà rikorrenti is-somma ta wieħed u ħamsin elf u mitt Dollaru Amerikan (\$51,100) (ġia anness u mmarkat fl-atti tar-rikors ġuramentat bhala 'Dokument VJ 2'). Dan id-dokument m'huwa xejn ħlief ittra li bl-ebda mod ma tista' sservi bhala prova illi s-somma għat-taħriġ mogħti lill-esponent kien ġie mħallas mis-soċjetà attriċi.

L-imsemmija ittra hija biss konferma illi s-sur Edward Whyte kien filfatt attenda il-programmi ta' taħriġ segwenti fiċ-ċentru ta' taħriġ ta' Bombardier f'Montreal, Quebec il-Kanada:

- 1) Global XRS Pilot Initial Training bejn id-disgħa (9) ta' Settembru elfejn u tlettax (2013) u it-tlieta (3) ta' Ottubru elfejn u tlettax (2013);
- 2) Global XRS to Global Vision Differences Training bejn is-sebgha (7) ta' Ottubru elfejn u tlettax (2013) u il-ħdax (11) ta' Ottubru elfejn u tlettax (2013).

Bla preġudizzju għas-suespost, is-somma ta' wieħed u ħamsin elf u mitt Dollaru Amerikan (\$51,100) inkluż fl-ittra hawn fuq imsemmija illi fuqha qed tibbaża l-argument tagħha is-soċjetà rikorrenti, ma tirriflettix in-nefqa reali li allegatament giet soġġetta għaliha is-soċjeta' rikorrenti għaliex din is-somma tirrifletti il-prezz applikabbli fis-sena elfejn u ħmistax (2015) għal programm ta' taħriġ differenti minn dak illi attenda is-Sur Edward Whyte. Filfatt it-tieni paragrafu ta' din l-ittra jgħid propju hekk:

"The currently applicable replacement price in 2015 for one (1) Global 6000 Pilot Initial under the Training Agreement signed between Bombardier and VistaJet Luftahrtunternehmen GmbH, bearing number TA-204, dated January 1, 2010, as amended, is in the amount of \$51,100.00 (USD)."

Barra minn dan, jidher ukoll biċ-ċar illi is-soċjetà rikorrenti ma kellha l-ebda ftehim ta' taħriġ iffirmit ma' Bombardier għaladarba dan il-ftehim kien ġie iffirmit minn VistaJet Luftahrtunternehmen GmbH li hija persuna legali separata mis-soċjetà rikorrenti.

Inoltre, fl-eventwalità li kif sqarret is-soċjetà rikorrenti fir-rikors tagħha illi in-nefqa kienet fis-somma ta' wieħed u ħamsin elf u mitt Dollaru Amerikan (\$51,100.00), mela is-somma ta' disgħa u għoxrin elf, sebgha mija, tmienja u tmenin Ewro u ħamsin centeżmu (€29,788.50) inkluża fid-Debit Note pprezentata mis-soċjetà rikorrenti (ġia annessa u mmarkata fl-atti tar-rikors ġuramentat bħala 'Dok VJ 3') giet minfuħa u dan għaliex din hija komputazzjoni ta' somma pro-rata minn total ta' ħamsa u sittin elf Dollaru Amerikan (\$65,000) u mhux mis-somma ta' wieħed u ħamsin elf u mitt Dollaru Amerikan (\$51,100.00).

Bla preġudizzju għas-suespost, filwaqt illi kien hemm diversi okkażjonijiet fejn l-esponent ikkomunika mas-soċjetà rikorrenti permezz ta' emails) fejn stqarr illi huwa kien lest illi jhallas is-somma dovuta minnu għadarba jingħata kopja tal-fatturi li juri n-nefqa reali għat-taħriġ mogħti lilu, is-soċjetà rikorrenti baqgħet inadempjenti u pproċediet billi tintavola ir-rikors ġuramentat odjern quddiem din l-Onorabbli Qorti.

Klawsola numru erbgħa (4) tal-ftehim għat-taħriġ bejn il-partijiet propju taqra hekk:

"The parties agree that the following events shall constitute a Repayment Event:

- a. The Pilot unilaterally terminates the piloting agreement for reasons solely resulting from Pilot's sphere without any reason for termination being linked to any act or omission of VistaJet constituting a breach by VistaJet under the piloting agreement or by law; or...[Omissis]..."*

U allura peress li r-rizenja ta' Edward Whyte hija marbuta ma' xi att jew ommissjoni da parti tas-soċjetà attriċi, u dan b'referenza għan-nuqqas tas-soċjetà rikorrenti li tħallas għall-programm ta' taħriġ imsemmi u għal fatt illi l-ftehim ta' taħriġ huwa dokument anċillari għal kuntratt ta' impjeg bejn il-partijiet, dan in-nuqqas jikkostitwixxi ksur tal-obligazzjonijiet tas-soċjetà attriċi taht il-kuntratt ta' ftehim għal taħriġ u għaldaqstant is-Sur Edward Whyte ma huwiex obligat iħallas lura kwalunkwe bilanċ lis-soċjeta' attriċi għall-taħriġ li huwa seta rċieva.

B'riserva għal eċċezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez.

Rat l-atti.

Rat li l-kawza thalliet għas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni tal-intimat.

Jirrizulta illi fl-24 ta' Lulju 2013¹ gie ffirmat "Contract of Employment" bejn is-soċjetà VistaJet Ltd u l-intimat Edward Whyte. Il-kuntratt ta' impieg kien effettiv mit-8 ta' Settembru 2013.² Il-klawsola 12.1 ta' dan il-ftehim tistipula hekk:

"Maltese law shall apply to this agreement and any herein referenced or otherwise linked document. For all disputes arising from this Agreement, the parties agree the exclusive jurisdiction of the Industrial Tribunal in Malta."

Fid-29 ta' Lulju 2013³ sar ftehim ieħor bejn is-soċjetà VistaJet Ltd u l-intimat Edward Whyte rigwardanti "Training Agreement" għal bdoti. Gie stipulat illi l-ispejjeż għat-taħriġ relattiv jammontaw għal \$65,000 u gie miftiehem li s-soċjetà VistaJet kellha tgħaddi tali ammont lis-soċjetà li kellha tipprovdi t-taħriġ. Fost affarijiet oħra gie miftiehem illi:

"3. The pilot commits to reimburse and indemnify VistaJet from the Training Expenses on a pro-rata basis according to the following provisions: Training Expenses shall be reduced on a monthly basis in 36 installments.

4. The parties agree that the following events shall constitute a Repayment Event:

(a) The pilot unilaterally terminates the piloting agreement for reasons solely resulting from Pilot's sphere without any reason for termination being linked to any act or omission of VistaJet constituting a breach by VistaJet under the piloting agreement of by law....

.....

5. Upon occurrence of a Repayment Event, the Training Expenses less any pro-rata amount of 1/36 for each

---

¹ Dok A, fol 51-64

² Ara l-Modification Agreement, fol 65

³ Ftehim Dok VJ1, fol 6

month of service under the piloting agreement counted from the date of final line check, shall immediately become due and payable and late interest shall apply from the date of expiry of the piloting agreement."

Il-kors ta' taħriġ relattiv sar fil-Kanada bejn id-9 ta' Settembru 2013 u l-11 ta' Ottubru 2013.

F'Ġunju 2015⁴ l-intimat Edward Whyte kiteb lis-soċjetà rikorrenti VistaJet Ltd biex jinfurmaha li kien qed jirriżenja mill-impieg li kellu magħha:

"Please accept this letter as notice of my resignation. Circumstances have arisen where I can no longer continue to work at VistaJet Ltd. Thank you for your support during my employment. I have enjoyed my time at VistaJet but, due to my ambition to move on my career, I have had to make the difficult decision to part company...."

Fis-16 ta' Ġunju 2015⁵ is-soċjetà VistaJet Ltd kitbet lil Edward Whyte fejn abbażi tal-klawsoli 3, 4 u 5 tal-kuntratt ta' taħriġ (ara supra), infurmatu li kien debitur tagħha fl-ammont ta' €29,788.50.

Dan l-ammont pretiż minnha ġie spjegat hekk:

Global Express Training at Bombardier Montreal from 9th September 2013 – 10th October 2013 €51.066 (\$65,000)

based on 36 installments of the Training Agreement less €1,418/month job tenure for the period after FLC date 23rd July 2014 till 11th September 2015=15 months €21,277.50
Total due €29,788.50

Hija intavolat il-kawża odjerna għar-rifużjoni ta' dan l-ammont jew somma oħra verjuri, bl-imġaxijiet skont il-liġi.

---

⁴ Ittra ta' riżenja Dok VJ4, fol 9

⁵ Ittra Dok VJ3, fol 8

L-intimat fl-ewwel eċċezzjoni tiegħu isostni li din il-qorti m'għandhiex kompetenza biex tiegħu konjizzjoni tal-mertu ta' din il-kawża. Jispjega li l-kuntratt ta' taħriġ tad-29 ta' Lulju 2013 (li abbażi tiegħu qed jintalab l-ammont ta' €29,788.50) huwa anċillari għall-kuntratt tal-impieg tal-24 ta' Lulju 2013 u skont il-klawsola 12.1 tal-kuntratt tal-impieg huwa t-Tribunal Industrijali li għandu l-kompetenza biex jisma' kwistjonijiet naxxenti minn tali kuntratt.

Fil-fatt il-klawsola 4.5 tal-kuntratt tal-impieg stess tgħid hekk:

".....The Employee undertakes that if he resigns from the Employer's employment or is dismissed during the course of the training or resigns/ is dismissed for cause, to reimburse pro rata the respective training costs as well as any ancillary costs related thereto prior to resignation of dismissal as per separate training agreement⁶. This is also applicable when the Employee fails to successfully complete the said training."

L-argument tal-intimat hi illi ladarba l-kuntratt tat-taħriġ huwa anċillari għall-kuntratt tal-impieg, (u huwa fil-fatt imsemmi fl-istess kuntratt tal-impieg) allura skont l-istess kuntratt tal-impieg huwa t-Tribunal Industrijali li huwa kompetenti biex jisma' l-każ odjern.

Is-soċjetà rikorrenti invece fit-trattazzjoni tagħha quddiem din il-qorti fir-rigward ta' din l-eċċezzjoni argumentat illi fl-ewwel lok din hija kawża dwar rifużjoni ta' spejjeż tat-taħriġ, u li l-ftehim relattiv għat-taħriġ huwa wieħed awtonomu u indipendenti mill-kuntratt tal-impieg u għalhekk il-klawsola 12.1 mhix applikabbli. Fi kwalunkwe każ issostni illi il-kwistjoni odjerna ma taqax taħt il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali.

Fil-fatt anke kieku din il-qorti kellha taċċetta l-argument tal-intimat illi kienet l-intenzjoni taż-żewġ partijiet li kwistjoni bħal din odjerna għandha tinstema' quddiem it-Tribunal Industrijali, u dan:

---

⁶ Jidher li hawnhekk qed issir riferenza għall-ftehim dwar it-taħriġ li gie ffirmat xi jiem wara (29.07.2013)

- (i) abbażi tal-fatt li l-klawsola 4.5 tal-kuntratt tal-impieg tistipula li f'każ ta' riżenja da parti tal-impjegat għandhom jiġu rifiużi l-ispejjeż tat-taħriġ b'mod pro rata (kif spjegat fl-istess ftehim tat-taħriġ); u
- (ii) abbażi tal-fatt li l-klawsola 12.1 tal-kuntratt tal-impieg tistipula li kull disgwid bejn il-partijiet naxxenti mill-kuntratt tal-impieg għandha taqa' taħt il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali,

xorta waħda trid tara jekk din il-kwistjoni fil-fatt tinkwadrax taħt il-kompetenza tat-Tribunal Industrijali.

*"Il-ġurisdizzjoni esklussiva tat-Tribunal Industrijali ġiet konferita b' liġi speċjali u cioè il-Kap.452 tal-Liġijiet ta' Malta b'deroga tal-ġurisdizzjoni ġenerali tal-Qrati ordinarji. Mela, salv fil-każijiet indikati fil-liġi stess, il-Kap.452 ma jistax jiġi interpretat b'mod estensiv tali li tinkludi setgħat li l-leġislatur ma ndikax fil-liġi għax ma riedx li dawn jidhlu fil-parametri tas-setgħat tat-Tribunal. Fi kliem iehor, il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali u s-setgħat li għandu huma dawk espressament indikati fil-liġi stess li stabbiliet il-parametri tal-operat tiegħu."*⁷

Il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal hija speċifikata fl-Artikolu 75 tal-Kap 452 fejn jingħad li t-Tribunal għandu ġurisdizzjoni esklussiva fil-kwistjonijiet kollha ta' tkeċċija allegatment ingusta mill-impieg u wkoll il-każijiet li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal bis-saħħa tat-Titolu I tal-Att iċċitat jew tar-regolamenti preskritti taħtu. It-Titolu I tal-Kap 452 "Relazzjonijiet Dwar Impiegi" jikkomprendi 48 artikolu mifruxin fuq 7 taqsimijiet. Mhux it-taqsimijiet kollha tat-Titolu I jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni esklussiva tat-Tribunal Industrijali iżda biss kull fejn tgħid u tispeċifika din l-istess liġi.

L-azzjoni odjerna, u cioè għal rifiużjoni pro rata tal-ispejjeż tat-

---

⁷ **Simon Grima vs MH Malta Ltd** – deċiżjoni in parte – (P.A. 31.05.2010 JZM)

taħriġ stante r-riżenja volontarja⁸ tal-intimat, ma taqa' taħt l-ebda wieħed minn dawn l-artikoli u għalhekk il-każ odjern jeżorbita mill-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali. Anke jekk il-kwistjoni odjerna oriġinat minn relazzjoni ta' impieg, dan ma jfissirx li awtomatikament għandha taqa' taħt il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali.

Hija invece din il-qorti li għandha l-kompetenza biex tisma' dan il-każ.

Għal dawn ir-ragunijiet, din il-Qorti qegħda tiċċhad din l-eċċezzjoni preliminari tal-intimat u tiddikjara li hija għandha l-ġurisdizzjoni li tiegħu konjizzjoni ta' u tiddeċiedi l-kawża odjerna.

L-ispejjeż jibqgħu rizervati għall-gudizzju finali.

IMHALLEF

DEP/REG

---

⁸ L-intimat fl-ittra tar-riżenja tiegħu fil-fatt spjega li kien għal qalbu fl-impieg tiegħu mas-soċjeta` attriċi u li d-deċiżjoni tiegħu li jitlaq minn magħna biex ikun jista' javvanza fil-karriera tiegħu, kienet waħda iebsa.